

GYERMEKDEPRESSZIÓ KÉRDŐÍV

CHILDREN'S DEPRESSION INVENTORY, CDI

A kérdőívet az 1980-as évek elején a magyar származású amerikai pszichiáterprofesszor, Kovács Mária a már meglévő Beck Depresszió Kérdőív (Beck és mtsai., 1961) tapasztalatai alapján fejlesztette ki (Kovács, 1981; 1985). A mérőeszköz előnyei között főként a gyors kezelhetőségét és a könnyű kiértékelését, valamint gazdaságosságát kell kiemelnünk. A kérdőívet 43 nyelvre fordították le.

A 27 tételből álló, egyenként három válaszlehetőséget tartalmazó tünetorientált skála a 7–17 éves korú fiatalok depressziós zavarainak feltárására alkalmas. A pontozás a három választási lehetőségtől függően 0-tól 2 pontig történik, ahol a magasabb pontszám a depressziós tünetek fokozott előfordulására, fennállására utal.

A tételek a legkülönbözőbb depressziós tünetek leírását tartalmazzák: gyakori hangulatváltozások, önértékelési és a társas viselkedésben megnyilvánuló zavarok, testi panaszok. A kérdőív összpontszáma 0-tól 54 pontig terjedhet. A 27 tételből 14 a tünet- mentesség felől halad a fokozott depressziós tünet felé, míg a kérdőív többi tételeinél ez fordított irányú. A gyermek feladata, hogy minden egyes tétel- csoportból válassza ki és jelölje be azt az egyet, amelyik a legjobban leírja az ő viselkedését, vélekedését az elmúlt két hétben.

A mérőeszköz mind egyénileg, mind csoportosan felvehető. A klinikai gyakorlatban főként az egyéni kitöltést részesítik előnyben, ahol a klinikus szakember esetenként, ha a gyermeknek olvasási nehézségei vannak, akár olvashatja is a kérdéseket a gyermek számára. A nagy elemszámú kutatásokban a csoportos kitöltési módot használják. Bár fiatalabb gyerekek esetében itt is megengedett és célszerű felolvasni a gyermekeknek az állításokat. A normatív mintán végzett kutatások megerősítették, hogy 9–10 év felett a kérdőív kitöltése nem okoz nehézséget a gyermekeknek. A kitöltés 10–15 percet vesz igénybe.

A kérdőív pszichometriai jellemzői

A CDI időbeli stabilitását jelző teszt-reteszt kor-relációk 2-4 hetes időintervallum esetén 0,66 és 0,83 között ingadoznak, hosszabb idő elteltével (4–6 hónap) pedig 0,6 alá csökkennek (Kovacs, 2003). A kérdőív megbízhatóságát becsülő Cronbach alfa-mutató a főskála esetében 0,86, míg az alsókálák esetében a konzisztencia mutatók 0,59 és 0,68 között ingadoznak.

A mérőeszköz konvergens és divergens validitását számos nemzetközi tanulmány támasztja alá (lásd pl. Carey és mtsai., 1987; Craighead és mtsai., 1998; Gomez és mtsai., 2012; Kovacs, 1992; Myers és Winters, 2002).

A faktorszerkezetre vonatkozó vizsgálatok eredményei ellentmondásosak, mivel az eredeti ötfaktoros szerkezet reprodukálása több kutatónak nem sikerült. Az 1266 fő normatív minta eredményei alapján Kovacs (1992) az alábbi faktorokat különítette el: Anhedónia, Rosszkedv, Negatív önértékelés, Hatékonyság hiánya, Társas problémák. Craighead és munkatársai (1998) nagy elemszámú vizsgálati mintájuk elemzésekor azt találták, hogy a fiatalabb gyermekek esetében (8–12 évesek) valóban öt faktor bontakozik ki, de ez részben eltér a Kovács által kapott dimenzióktól. Az idősebbeknél (13–17 évesek) – az eredményeik alapján – viszont egy hatfaktoros struktúra tűnik elfogadhatónak. A későbbiekben több kutató is a fenti két versengő modell (öt- és hatfaktoros megoldások) összevetését végezte el, de az eredmények nem

egységesek (Wu és mtsai., 2012; Carle és mtsai., 2008; Gomez és mtsai., 2012; García és mtsai., 2008).

Hazánkban már az 1990-es évek óta alkalmazzák a Gyermekdepresszió Kérdőívet, így a különböző kutatásokból felhalmozódott nagy normatív minta (5151 fő) kiváló lehetőséget teremtett a mérőeszköz normáinak és részletes pszichometriai vizsgálatainak elkészítésére (Rózsa és mtsai., 1999).

A Gyermekdepresszió Kérdőívet kidolgozó Kovács Mária professzor asszony 1995-től több nagy- szabású kutatást indított hazánkban dr. Vetró Ágnes közreműködésével és irányításával, amelynek során a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Osztálya mellett számos hazai gyermekpszichiátriai intézmény kapcsolódhatott be a magas szintű kutatásokba. Az egyik kutatásban a Gyermekdepresszió Kérdőív mellett 490 fős klinikai mintán a DESCA (Detailed Evaluation Schedule for Children and Adolescents) strukturált diagnosztikai interjút is felvettek, ami lehetőséget adott a Gyermekdepresszió Kérdőív diagnosztikai megbízhatóságának feltárására. Mivel a mérőeszköz viszonylag tág életkori övezetet fed le, és a depresszió megjelenése szempontjából a nemek között is jelentős különbség figyelhető meg, így nehéz a pontos cut-off pontszámok megadása. Nemzetközi szinten általában a 19-20 pontot tekintik a határnak, de akadnak tanulmányok, amelyek ezt alacsonyabbra teszik. A 36 vagy ennél magasabb pontszámok nagy valószínűséggel igen súlyos depressziót jeleznek. A hazai vizsgálati eredmények alapján az 55-ös T-érték tűnt olyan cut-off pontnak, amelynél a szenzitivitás és a specificitás is elfogadható. Ennek alapján 7–11 éves gyermekek, illetve 12–17 éves fiúk esetében a 15 pont, 12–17 éves lányok esetében pedig a 16 pont tekinthető kritériumnak. Ennél a leválasztási kritériumnál a szenzitivitás- és specificitás mutatók 60% és 70% közé esnek. Ha a leválasztási kritériumot az egyszeres szórás fölé emeljük (kb. 19-20 pont), akkor a mérőeszköz érzékenysége már 40% alá csökken, azaz a valóban depressziós eseteknek csak a 40%-át szűri ki a kérdőív.

Összefoglalás

A Gyermekdepresszió Kérdőív megbízható és könnyen felvehető mérőeszköz, amely – olvasási segítséggel – akár már hétéves kortól is alkalmazható. A mérőeszköz csoportos kitöltésekor képes az érzelmi problémákkal küzdő fiatalok kiszűrésére, a depressziós tünetek korai felismerésére. A klinikai gyakorlatban történő használata a diagnosztikai munkát segítheti, illetve a kezelési hatékonyság monitorozását biztosíthatja.

Szakirodalom

Beck, A. T., Ward, C. H., Mendelson, M., Mock, J., Erbaugh, J. (1961). An inventory for measuring depression. *Archives of General Psychiatry*, 12, 57–62.

Carey, M. P., Faulstich, M. E., Gresham, F. M., Ruggiero, L., Enyart, P. (1987). Children's Depression Inventory: Construct and discriminant validity across clinical and nonreferred (control) populations. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 55, 755–761.

Carle, A. C., Millsap, R. E., & Cole, D. A. (2008). Measurement bias across gender on the Children's Depression Inventory: Evidence for invariance from two latent variable models. *Educational and Psychological Measurement*, 68, 281–303.

Craighead, W. E., Smucker, M. R., Craighead,

- L. W., Ilardi, S. S. (1998). Factor analysis of the Children's Depression Inventory in a community sample. *Psychological Assessment*, 10, 156–165.
- García, L. F., Aluja, A., Del Barrio, V. (2008). Testing the hierarchical structure of the Children's Depression Inventory: A multigroup analysis. *Assessment*, 15, 153–164.
- Gomez, R., Vance, A., Gomez, A. (2012). Children's Depression Inventory: Invariance across children and adolescents with and without depressive disorders. *Psychological Assessment*, 24, 1–10.
- Myers, K., Winters, N. C. (2002). Ten-year review of rating scales. II: Scales for internalizing disorders. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 41, 634–659.
- Kovacs, M. (1981). Rating scales to assess depression in school-aged children. *Acta paedopsychiatri*. 23. 437–457.
- Kovács, M. (1985). The Children Depression Inventory (CDI). *Psychopharmacology Bulletin*, 21, 995–999.
- Kovacs, M. (2003). CDI Children's Depression Inventory. Technical Manual Update. North Tonawanda, NY: Multi-Health Systems Inc.
- Kovacs, M. (2011). Children's Depression Inventory 2 (CDI 2) (2nd ed.). North Tonawanda, NY: Multi-Health Systems Inc.
- Rózsa, S., Vetró, Á., V. Komlósi, A., Gáboros, J., Kő, N., Csorba, J. (1999). Gyermekek és serdülőkorú depresszió kérdőíves mérésének lehetősége a klinikai és normatív mintán szerzett tapasztalatok alapján. *Pszichológia*, (19), 4, 459–482.
- Wu, W., Lu, Y., Tan, F., Yao, S., Steca, P., Abela, J. R. Z., Hankin, B. L. (2012). Assessing measurement invariance of the Children's Depression Inventory in Chinese and Italian primary school student samples. *Assessment*, 19, 506–516.

CDI

Név:
TAJ:
Születési idő:
Életkor:
Vizsgálatot végző neve:
Vizsgálat dátuma:

A gyerekeknek olykor különböző érzései és gondolatai támadnak. A következő oldalakon ilyen érzések és gondolatok csoportjait fogod olvasni. Mindegyik csoportból válaszd ki azt az egy mondatot, amely az utóbbi két hétben a leginkább illett Rád. Miután kiválasztottad a téged leginkább jellemző mondatot, csak azután térj rá a következő csoportra. Nincsen jó vagy rossz válasz. A feladatod csak az, hogy válaszd ki azt az egy mondatot, amely legjobban jellemzi érzéseidet az elmúlt 2 hétben. Tegyéél egy X jelet az általad kiválasztott mondat előtti négyzetbe.

1.

- Néha szomorú vagyok
- Gyakran vagyok szomorú
- Mindig szomorú vagyok

2.

- Nekem semmi sem sikerül
- Sosem vagyok biztos abban, hogy a dolgom hogyan sikerülnek
- Amit csinállok az jól sikerül

3.

- Mindent jól csinállok
- Sok mindent rosszul csinállok
- Mindent rosszul csinállok

4.

- Sok mindenben örömem telik
- Néhány dologban lelem csak örömem
- Semmi sem szerez nekem örömet

5.

- Mindig rossz vagyok
- Gyakran viselkedem rosszul
- Néha rossz a magaviseletem

6.

- Néha azt gondolom, hogy valami rossz dolog történik majd velem
- Aggódom, hogy valami rossz dolog történik majd velem
- Biztos vagyok benne, hogy szörnyű dolog történik majd velem

7.

- Gyűlölöm magam
- Nem szeretem magam
- Szeretem magam

8.

- Minden, ami rossz, az az én hibám
- Sok minden, ami rossz, az az én hibám
- Ami rossz, az általában nem az én hibám

9.

- Nem gondolok arra, hogy megöljem magam
- Gondoltam rá, hogy megölöm magam, de nem tenném meg
- A legszívesebben megölném magam

10.

- Mindig sírhatnékem van
- Gyakran van sírhatnékem
- Néha van csak sírhatnékem

11.

- Mindig felbosszant valami
- Gyakran felbosszantanak
- Csak néha vagyok bosszús

12.

- Szeretem mások társaságát
- Gyakran nem kívánom a mások társaságát
- Egyáltalán nem kívánom a mások társaságát

13.

- Képtelen vagyok bármiben is dönteni
- Nehezen tudok valamiben is dönteni
- Nem esik nehezemre dönteni

14.

- A külsőmmel elégedett vagyok
- Sok minden zavar a külsőmben
- Csúnya vagyok

15.

- Mindig noszogatni kell magam arra, hogy a házi feladatot megcsináljam
- Gyakran kell magam noszogatnom arra, hogy a házi feladatot megcsináljam
- A házi feladat elkészítése nem jelent nehézséget

16.

- Mindig rosszul alszom
- Gyakran alszom rosszul
- Elég jól alszom

17.

- Csak néha érzem magam fáradtnak
- Gyakran fáradtnak érzem magam
- Mindig fáradtnak érzem magam

18.

- Csaknem mindig étvágytalan vagyok
- Gyakran étvágytalan vagyok
- Elég jó az étvágyam

19.

- Nem gondolom, hogy valami komoly bajom van
- Gyakran tartok tőle, hogy esetleg valami komoly bajom van
- Tartok tőle, hogy valami komoly bajom van

20.

- Nem érzem magam magányosnak
- Gyakran magányosnak érzem magam
- Mindig magányosnak érzem magam

21.

- Az iskolában sosincs jókedvem
- Néha van csak jókedvem az iskolában
- Gyakran vagyok jókedvű az iskolában

22.

- Sok barátom (barátnőm) van
- Van néhány barátom (barátnőm), de többet szeretnék
- Nincs egyetlen barátom sem

23.

- A tanulás rendben megy
- Nem tanulok olyan jól, mint azelőtt
- Sokat rontottam azokban a tantárgyakban is, amelyekben azelőtt jó voltam

24.

- Sosem tudok olyan jó lenni, mint más gyerekek
- Ha akarom, tudok olyan jól viselkedni, mint a többi gyerekek
- Éppen olyan jó vagyok, mint más gyerekek

25.

- Engem senki sem szeret igazán
- Nem vagyok benne biztos, hogy szeret-e valaki igazán
- Biztos vagyok benne, hogy van, aki szeret

26.

- Általában megcsinálom azt, amit mondanak
- Sokszor nem csinálom meg azt, amit mondanak
- Sosem csinálom meg azt, amit mondanak

27.

- Jól kijövök a többiekkel
- Gyakran veszem össze másokkal
- Szinte mindig veszekedem valakivel

KÖSZÖNJÜK A FÁRADOZÁSOD!

A Gyermekdepresszió kérdőív pontozási és értékelési útmutatója

A kérdőív 27 tételére adott pontszámok összegzésén túl, járulékos mutatókat is számolhatunk, melyeknek kódjait az alábbi pontozási kulcs tartalmazza. Az egyes tételeknél található számok (pl. 0 1 2) a pontszámokat jelentik, a tételek válaszainak sorrendjében. A fordított pontozási tételeknél a jelölés 2 1 0.

- A: Rosszkedv (Negative mood)
 B: Társas problémák (Interpersonal problems)
 C: Hatékonyság hiánya (Ineffectivness)
 D: Örömtelenség (Anhedonia)
 E: Negatív önértékelés (Negative self esteem)

1. A 0 1 2	6. A 0 1 2	11. A 2 1 0	16. D 2 1 0	21. D 2 1 0	26. B 0 1 2
2. E 2 1 0	7. E 2 1 0	12. B 0 1 2	17. D 0 1 2	22. D 0 1 2	27. B 0 1 2
3. C 0 1 2	8. A 2 1 0	13. A 2 1 0	18. D 2 1 0	23. C 0 1 2	
4. D 0 1 2	9. E 0 1 2	14. E 0 1 2	19. D 0 1 2	24. C 2 1 0	
5. B 2 1 0	10. A 2 1 0	15. C 2 1 0	20. D 0 1 2	25. E 2 1 0	

	Fiúk		Lányok	
	7-11 évesek	12-18 évesek	7-11 évesek	12-18 évesek
Normatív minta				
Átlag	11.08	11.53	11.05	13.26
Szórás	6.48	6.16	6.52	6.28
Elemszám	311	1369	338	1991

Klinikai minta				
Hangulatzavarok				
Átlag	16.21	17.13	16.86	18.14
Szórás	7.28	6.84	5.06	8.20
Elemszám	62	58	23	72

<i>Major Depresszív Zavar</i>				
Átlag	18.14	21.56	23.00	20.00
Szórás	6.34	3.28	4.58	4.60
Elemszám	7	9	3	8

Tisztelt Szülő!

Az alábbiakban gyermekek viselkedésére és hangulatára vonatkozó állításokat olvashat. Kérjük, hogy az állítások mellett szereplő válaszlehetőségek közül jelölje be X-szel azt az egyet, ami Ön szerint gyermekét legjobban jellemezte az **utóbbi két hétben**. A kérdőívben nincs jó vagy rossz válasz!

A gyermek neve: életkora:

.....

Ki a válaszadó? (kérjük, karikázza be a megfelelő választ)

édesanya

édesapa

más:.....

Fontos, hogy minden állítás mellett jelölje be azt az egyet, ami gyermekét az elmúlt két hétben legjobban jellemezte:

A gyermekem ...	Egyáltalán nem	Íéha	Gyakran	Majdnem mindig
1. szomorúnak látszik	☐	☐	☐	☐
2. jókedvű	☐	☐	☐	☐
3. nem szereti önmagát	☐	☐	☐	☐
4. önmagát vádolja a különböző dolgokért	☐	☐	☐	☐
5. sír vagy úgy néz ki, mint aki sírva tudna fakadni	☐	☐	☐	☐
6. nehezen elviselhető vagy ingerlékeny	☐	☐	☐	☐
7. szereti az emberek társaságát	☐	☐	☐	☐
8. azt gondolja magáról, hogy csúnya	☐	☐	☐	☐
9. nehezen tudja rávenni magát a házi feladat elkészítésére	☐	☐	☐	☐
10. rosszul alszik éjszaka	☐	☐	☐	☐
11. fáradtnak vagy kimerültnek néz ki	☐	☐	☐	☐
12. magányosnak tűnik	☐	☐	☐	☐
13. szereti az iskolát	☐	☐	☐	☐
14. barátaival tölti az időt	☐	☐	☐	☐
15. iskolai teljesítménye rosszabb, mint korábban	☐	☐	☐	☐
16. azt teszi, amit mondanak neki	☐	☐	☐	☐
17. nézeteltérései és összeütközései vannak másokkal	☐	☐	☐	☐

Köszönjük a közreműködését!